

Günün Piyasa Haritası

ABD Başkanı Donald Trump'ın orduya İran'a yönelik yeni bir hava saldırısı düzenlenmemesi talimatı verdiği iddia edildi. Axios'un isim vermeden konuştuğu iki kaynağa göre Trump, yaklaşık iki haftadır her gün onayladığı saldırı planlarına cuma günü onay vermezken, ordunun büyük çaplı muharebe operasyonlarına dönüş ihtimaline karşı planlamayı sürdürdüğü de ayrıca belirtildi. Bu kararın tek seferlik mi yoksa kalıcı bir duruş değişikliği mi olduğu belirsizliğini korurken, aynı saatlerde Umman heyetinin Hürmüz Boğazı'nın yeniden açılması görüşmesi için Tahran'a ulaşması dikkat çekti. Tahran cephesinden gelen sinyal de aynı yönde şekillendi, üst düzey bir İranlı yetkili Reuters'a yaptığı açıklamada Washington'ın hava saldırılarına ara vermesi halinde kendi askeri operasyonlarının da askıya alınacağını iletti, ancak "saldırıya saldırıyla karşılık" ilkesinden bir sapma olmadığını altını çizdi. Yetkili, ABD'nin adımıyla Tahran'da iyimserlikten çok şüpheyle yaklaşıldığını, bu kararın kalıcı bir barış niyetinden ziyade taktiksel bir hamle olarak okunduğunu ve ordunun teyakkuz halini koruduğunu da sözlerine ekledi.

Riskler tarafında tablo daha karışık. İran Devrim Muhafızları Ordusu son 24 saatte Hürmüz Boğazı'nda belirlenen güzergahın dışına çıkarak izinsiz geçiş yapmaya çalışan 6 gemiyi uyarı ateşiyle durdurdu, bu sayı cumartesi açıklanan 4 geminin üzerine eklendi. İran Dışişleri Bakanlığı, Umman heyetiyle boğaz güvenliği konusunda ilerleme kaydedildiğini belirtse de Al Arabiya'ya yansıyan bilgilere göre Tahran'ın masaya oturma şartı net, önce boğazın tam İran kontrolünde olduğunun teyidi, ardından dondurulmuş fonların serbest bırakılması, nükleer konu ise en sonda geliyor.

Fiyatlamalar bu ayrışmayı hızla yansıttı. Brent petrol pazartesi %5,05 düşüşle 91,89 dolara geriledi, seans içinde kısa süreliğine 90 doların altına gördü, WTI ise %5,23 kayıpla 84,64 dolardan işlem gördü ve her iki kontrat üç haftalık yükselişin ardından haftalık dibe çekildi. Kpler verilerine göre hafta sonu Hürmüz'den günlük geçen gemi sayısının 10'un altında kalması, sahadaki toparlanmanın fiyatlamadaki iyimserlik kadar hızlı olmadığını gösteriyor.

Altın Fed Kararı Öncesi Yükseldi

Spot altının onsu pazartesi günü %1,4 artışla 4.110 dolara çıktı. Yükselişin arkasında Orta Doğu'daki gerilimin azalma sinyali vermesiyle birlikte petrol fiyatlarının gerilemesi ve doların %0,3 değer kaybetmesi yer aldı, bu da altını dolar dışı para birimine sahip yatırımcılar için daha ucuz hale getirdi. Piyasaların bu hafta gerçekleştirilecek Fed toplantısına kilitlendiği görülüyor, CME FedWatch verilerine göre yatırımcılar eylül ayında faiz artırımı ihtimalini yaklaşık %80 olarak fiyatlıyor. Diğer değerli metallerde de yükseliş öne çıktı, spot gümüş %2,8 artışla 59,81 dolara, platin %2,6 yükselişle 1.629 dolara, paladyum ise %2,1 primle 1.269 dolara yükseldi.

İran'dan Ukrayna'ya Misilleme Uyarısı

Ukrayna'nın Hazar Denizi'nde İran'a ait bir ticaret gemisini uzun menzilli saldırıyla vurması ve bu saldırıda bir denizcinin hayatını kaybetmesi, İran ile Ukrayna arasında yeni bir gerilim hattı açtı. İran Dışişleri Bakanı Abbas Erakçi, saldırının cevapsız kalmayacağını belirterek bunu Birleşmiş Milletler Şartı'nın ihlali olarak nitelendirdi ve konuyu AB Dış İlişkiler Yüksek Temsilcisi Kaja Kallas ile Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov'a da aktardığını açıkladı. Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy ise vurulan gemilerin İran bağlantılı askeri sevkiyat taşıdığını öne sürerken, Tahran saldırıya uğrayan geminin bir ticaret gemisi olduğunu duyurdu ve Ukrayna'nın Tahran maslahatgüzarı İran Dışişleri Bakanlığı'na çağrıldı. Bu gelişme, ABD-İran hattındaki yatışma beklentisinin

dışında yeni bir cephe açması bakımından önemli, İran'ın misilleme söylemini sürdürmesi jeopolitik risk priminin tamamen sıfırlanmadığını da bir göstergesi

Rusya Benzin İhracat Yasağını Uzattı

Rusya hükümeti, iç piyasadaki yakıt arzını güvence altına almak amacıyla akaryakıt ihracat kısıtlamalarında yeni bir düzenlemeye gitti. Başbakan Yardımcısı Aleksandr Novak, benzin ihracatına yönelik mevcut yasağın yıl sonuna kadar süreceğini açıklarken, dizel üzerindeki kısıtlamaların iç piyasadaki toparlanmaya paralel olarak kademeli gevşetileceğini duyurdu. Rusya'nın küresel dizel arzındaki payı göz önüne alındığında bu kademeli gevşeme uluslararası rafineri marjları üzerindeki gerginliği bir miktar hafifletebilecek bir gelişme, buna karşın benzin yasağının sabitlenmesi Moskova'nın iç talep baskısı konusunda temkinli kaldığını gösteriyor.

Fed Temmuz Toplantısına Belirsizlikle Gidiyor

ABD Merkez Bankasının Federal Açık Piyasa Komitesi 28-29 Temmuz'da toplanacak ve piyasalar toplantıya karışık sinyaller eşliğinde giriyor. Haziran ayı Tüketici Fiyat Endeksi aylık bazda %0,4 gerileyerek Mayıs 2020'den bu yana ilk düşüşünü kaydetti, yıllık enflasyon %3,5 ile beklentilerin altında kaldı, çekirdek TÜFE yıllık %2,6'ya geldi. Tarım dışı istihdamın haziranda 57 bin kişilik sınırlı artışına karşın işsizlik oranının %4,2'ye gerilemesi iş gücü piyasasının dirençli kaldığına işaret etti. CME Group verilerine göre 25 Temmuz itibarıyla piyasalar sabit faiz ihtimalini %65,8, artırım ihtimalini %34,2 olarak fiyatlıyor.

Tabloyu karmaşık hale getiren asıl unsur enerji tarafı. Enerji maliyetleri haziranda aylık %5,7 geriledi ve TÜFE'deki düşüşün başlıca sürükleyicisi oldu, ancak yıllık bazda enerji endeksi hala %15,7 artışta, Brent petrolün varili geçen hafta mayıstan bu yana ilk kez 100 doların üzerini gördü ve ABD'de ortalama benzin fiyatı 25 Temmuz itibarıyla galon başına 4,11 dolara çıkarak haziranda varılan mutabakatın ardından inilen 4 dolar altı seviyeden yeniden yükseldi. Bu ayrışma piyasa fiyatlamasının kırılganlığını özetliyor, haziran verileri Fed'e faizi sabit tutması için alan tanısı da Orta Doğu'daki gerilimin yeniden tırmanması enerji kaynaklı enflasyon riskini canlı tutuyor, temmuz toplantısının faiz kararından çok eylül patikasına dair ipuçları açısından izleneceği görülüyor.

JPMorgan TCMB İndirim Tahminini Erteledi

JPMorgan, TCMB'nin temmuz ayı faiz kararının ardından yayımladığı raporda faiz indirimi beklentisini jeopolitik risklere bağlı olarak öteledi. Banka, eylül ve ekim için beklediği 100'er baz puanlık indirimleri ekim ve aralık toplantılarına kaydirdiğini açıkladı, gerekçe olarak Orta Doğu'daki gerilim ile yükselen petrol fiyatlarının para politikası görünümü üzerindeki riskini gösterdi. JPMorgan, belirsizlik ortadan kalkana kadar TCMB'nin fiili fonlama maliyetinin %40 seviyesinde kalmasını beklediğini belirtti, buna karşın karar metnindeki iç talep zayıflığı vurgusunun indirim eğiliminin sürdüğüne işaret ettiğini de ekledi. Bu revizyon, TL varlıklarda kısa vadeli faiz ve kur beklentilerinde jeopolitik risk priminin daha uzun süre canlı kalacağı bir senaryoya işaret ediyor.

Teknoloji Hisselerinde Gözler Bilançolarda

Geçen hafta yapay zeka hisselerinde yaşanan satış dalgasının ardından yatırımcılar bu hafta teknoloji devlerinin bilançolarına odaklanıyor. Microsoft ve Meta çarşamba, Apple ve Amazon perşembe günü sonuçlarını açıklayacak, Asya'da da Samsung Electronics ile SK Hynix yakından izlenecek. Piyasanın odağı artık yapay zekaya ne kadar yatırım yapıldığından, bu harcamaların ne zaman kârlılığa dönüşeceğine kaydı. Sermaye harcamalarının artarak sürmesi getiri belirsizliğini büyütme riski taşıırken, harcamaların kısılması da büyüme beklentilerini zedeleyebilir, bu nedenle açıklanacak rakamlardan çok şirketlerin yatırım söylemindeki ton fiyatlamalar açısından belirleyici olabilir.

Özetle

Günün ana teması, ABD ile İran arasında karşılıklı saldırı durdurma sinyallerine rağmen jeopolitik riskin tamamen ortadan kalkmadığı bir ara dönem. Hürmüz Boğazı'nda uyarı ateşi olaylarının sürmesi, İran'ın müzakere için boğaz kontrolünü ön koşul haline getirmesi ve Ukrayna ile İran arasında Hazar Denizi'nde açılan yeni gerilim hattı, petrolün sert düşüşüne ve altının yükselişine karşın risk priminin canlı kaldığını gösteriyor. Bu belirsizlik Fed'in temmuz toplantısına da yansıyor, haziran enflasyon verileri faizin sabit kalması için alan tanısı da enerji fiyatlarındaki oynaklık eylül patikasına dair riski açık tutuyor. Rusya'nın benzin ihracat yasağını uzatıp dizelde kademeli esneklik sinyali vermesi küresel akaryakıt tedarik dengelerinde ayrışan bir tabloya işaret ederken, JPMorgan'ın TCMB için faiz indirimi takvimini ekim ve aralığa ertelemesi, yerel piyasalarda da jeopolitik risk priminin faiz beklentilerini şekillendirmeye devam ettiğini teyit ediyor.

EREN CAN UMUT
TRİVE YATIRIM ARAŞTIRMA DİREKTÖRÜ

RİSK UYARISI: Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki şekil ve değerler hazırlandığı tarih itibariyle mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Trive Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından, karşılığında herhangi bir maddi menfaat temin edilmeksizin, genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bilgiler yatırımcılar tarafından danışmanlık faaliyeti olarak kabul edilmemeli ve yatırım kararlarına esas olarak alınmamalıdır. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. İnternet sitemizdeki her türlü tablo ve grafikler güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmıştır. Sitemizde bulunan iç ve dış piyasalara ait tablo, grafik ve analizlerin doğrulukları tarafımızca garanti edilmemekte ve bilgiler belli bir gelirin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir.